

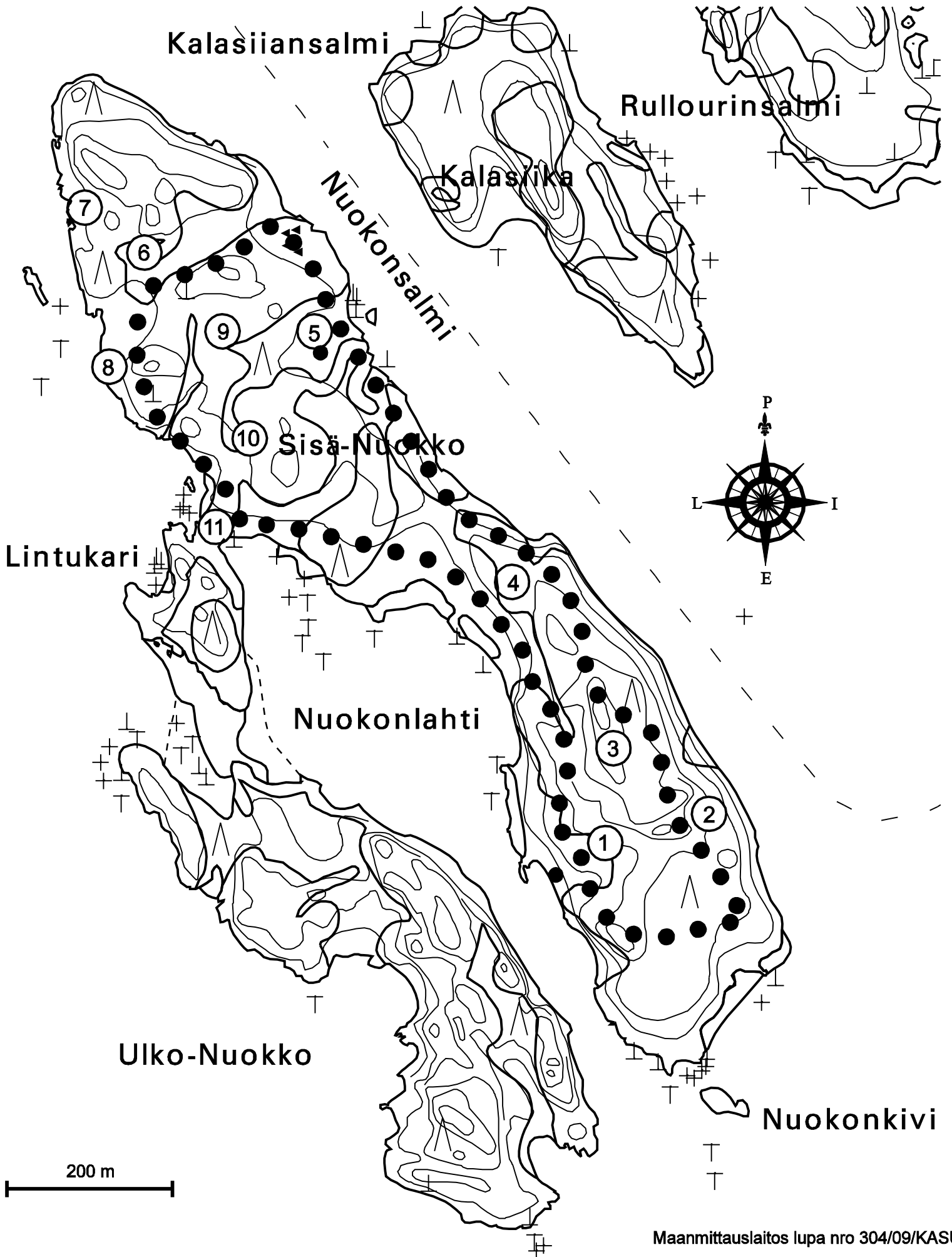
Majasaaren-Nuokkojen ulkoilualue

SISÄ-NUOKON LUONTOPOLKU

2,5 km

Luontopolku on merkitty keltaisin opastusmerkein. Märät kalliot saattavat olla liukkaita, varo myös jyrkänteitä. Älä häiritse luonnon rauhaa, äläkä muita retkeilijöitä. Liikkuessasi saaristossa ole varovainen, sillä toimit omalla vastuullasi.

SISÄ-NUOKON LUONTOPOLKU

1. Kalliokasvillisuutta

Saaren eteläosalle tyypillistä kalliokasvillisuutta; ketoorvokki, ahosuolaheinä, kallioimarre, mäkitervakko ja kultapiisku. Kallio on vähäravintainen ja karu kasvupaikka, jossa vain harvat kasvilajit menestyvät. Erikoisuutena pihlaja, joka kasvaa kosteammissakohdissa, kuten kalliohalkeamien kohdalla. Samoin kieloviihtyy kosteammassa kasvualustassa.

2. Kallion rakoilua

Kallioperän kivilaji koko saarella on rapakivigraniitti. Graniitti halkeilee kuutiomaisesti. Saaren korkeimmalle kohdalle mentäessä ylitetään monta itä-länsi-suuntaista kalliohalkeamaa, joissa on kosteuden vuoksi ympäristöään rehevämpi kasvillisuus. Aluskasvillisuutena näissä kohdissa ovat virpapaju, metsäimarre, kanerva ja mustikka, lehtipuista koivu, haapa ja pihlaja. Kallionkolot ovat suojaisia, kosteita ja reheviä pienimuotoisia kasvillisuusvyöhykkeitä.

3. Näköalapaikka

Saaren korkeimmalle kohdalle on pystytetty kivistä ladottu merkki. Sieltä avautuu hyvä näköala joka suuntaan. Suoraan idässä oleva saari on Kattilasaari ja pohjoisessa näkyy Kalasiika.

4. Juonikiviä rantakalliossa

Karkearakeisessa rapakivigraniitissa on sen halkeamiin kiteytyneitä hienorakeisia juonia. Joissakin kohdissa näkyy merkkejä kallioiden liikkumisesta - juoni katkeaa ja jatkuu toisesta kohtaa. Rannan silokallioissa näkyy myös merkkejä jääkaudesta. Mannerjäätikön liikkeiden aiheuttamia pitkiä ja suoraa uurteita sekä kaarenmuotoisia halkeamia - pirstekaarteita.

5. Ruohokangaskorpi

Heti rantavyöhykkeen silokallion jälkeen alkaa lehtokorpi, joka vaihtuu sisämaahan päin mentäessä ruoho- ja heinäkorveksi. Rannassa tyypillisiä kasvilajeja ovat mesiangervo, rantasipuli, lillukka, merinätkelmä, kastikka ja rantaluikka.

6. Kangasmetsä

Mustikkatyyppin kangasmetsä, jossa kasvaametsäimarretta, haapaa, koivua, pajua sekä havupuita. Erikoinen pienialainen metsätyyppi, joka on osittain soistunut, mistä kertoo rahkasammaleen esiintyminen. Paikalla on kaksi erikoista kuusta, joiden alaoksat ovat pitkät ja maan myötäisesti kasvavat, puiden ollessa muuten kapeita ja harsuuntuneita.

7. Kalliojyrkäne

Jyrkänteen alla on kallion halkeamien muodostamia "luolia". Metsätyyppi jyrkänteen ja rannan välissä on mustikkakangaskorpi, jolle tyypillisiä kasveja ovat kenttakerroksen valtalaji mustikka, sekä metsämitikka, metsälauha, haapa ja kataja. Seuraavalle kohteelle mennessä ylitetään rantakivikko, joka on syntynyt aaltojen huuhdottua hienomman aineksen mereen. Rantakivikoita on saarella paikoin ylempänäkin rinteessä mikä osoittaa maan kohoamista merestä jääkauden jälkeen.

8. Saariston lintuja

Luodoilla voi nähdä lokin tähyilemässä. Saariston lokit erottaa toisistaan koosta sekä jalkojen ja selän väristä. Selkälokilla on tumma selkä ja keltaiset jalat. Harmaalokki on vaaleampi ja sillä on punertavat jalat. Kalalokki on edellisiä selvästi pienempi ja sillä on musta nokka. Harvinainen merilokki muistuttaa selkälokkia, mutta on paljon isompi ja sillä on punertavat jalat. Tiirat erottaa lokeista teräväkärkisten siipien ansiosta sekä tummasta pääläestä. Rannasta voi pyrähtää lentoon haahka tai haapana. Haahka on iso mustavalkoinen sorsalintu. Haahka on sukeltaja, joka lentoon lähtiessään ikäänkuin juoksee veden pinnalla. Ruskehtavalla haapanalla on vaalea päälaki. Haapana on puolisukelkaja, joka viihtyy matalassa rantavedessä ja lähtee lentoon melkein pystysuoraan.

9. Suo

Pienimuotoinen rahkasammalpeitteinen soistunut kosteikkoalue, jonka ympärillä on mustikkakangas. Keskiosa on soistunut ja siinä on mätäspinnalle kasvanut koivua, korpirahkasammalta ja mustikkaa. Suon keskellä on myös paljon rimpipintaa.

10. Saariston kukkaloistoa

Saaristossa kallion kosteikkokohtissa kukkivat monet kukat. Rannalla kukkii keltaisena iso runsaskukkainen rantakanankaali ja pieni kivikkokasvi keltamaksaruoho. Valkoisena kukkii tuttu päivänkakkara ja hento pienikukkainen rantamatara. Kalliolla kasvaa myös rantasipulia ja paksulehtistä, runsaskukkaista isomaksaruohoa.

11. Rantaniitty ja lehto

Karun rantakallion vastakohtana on luhtainen rantaniitty, joka on erittäin rehevä ja sisältää runsaasti eri kasvilajeja, koska vyöhykkeet muuttuvat. Vesirajan vyöhykkeen kosteikkokasvillisuus - järviruoko, rantamatara, pullosara ja suoputki - muuttuu rantavyöhykkeessä luhtaisen rantaniityn kasvillisuudeksi. Siinä kasvaa mesiangervo, karhunputki ja tervaleppä. Kauempana rannasta on lehtometsää, jonka kasvillisuus on monipuolista: lillukka, ruohokanukka, nuokkuhelmikkä, metsälauha, kevätpiippo, niittyurmikka, kielo ja aho-orvokki.

H A M I N A

